

Ålegræs fra strandopskyl

- en uudnyttet ressource

Vi kender det alle: de store irriterende bunker med ålegræs på stranden og i vandkanten langs kysterne - også i Guldborgsund.

I Bioøkonomisk Vækstcenter Guldborgsund ser vi ålegræs som en uudnyttet ressource med potentiale til at indgå i cirkulære værdikæder.

Ålegræs - også kendt som almindelig bændeltang (*bot. Zostera marina*) - er let at genkende på de lange båndformede blade. I havmiljøet er ålegræs levested for fisk, skaldyr og fugle, samtidig med at ålegræsset er med til at filtrere vandet, optage og lagre kulstof og kvælstof.

Ålegræs på badestranden er ikke populært, og kommuner bruger ressourcer på at fjerne det, hvorefter det formuler på et deponi. Alternativt er der flere muligheder for nyttiggørelse.

Muligheder

Ålegræs i byggeindustrien

Den opsamlede rene og tørre ålegræs er en ressource i byggeindustrien. Ålegræs har isolerende og brandhæmmende egenskaber og er velegnet som tække og isoleringsmateriale. Flere virksomheder arbejder med at presse ålegræs til bats.

Ålegræs i møbelproduktion

En ny generation af arkitekter afprøver materialets muligheder i presset form til møbler.

Ålegræs til haven

Tidligere er ålegræs, sammen med tang, blandt andet anvendt til jordforbedring. Vil man selv prøve det af i haven, er det vigtigt at være opmærksom på, at friskopskyllet ålegræs og tang indeholder salt og har godt af at blive skyllet igennem af regnbyger, inden det tages ind i urtehaven.

Ålegræs beskytter mod erosion

Med sine rodstængler er ålegræs med til at stabilisere havbunden. En robust bestand er godt for havmiljøet og reducerer effekten af kraftige bølger og stærke strømforhold. På land giver formuldet ålegræs gode vækstmuligheder for lokale strandplanter, som med deres rodnet, modvirker erosion.

Cirkulær økonomi

Produkter af ålegræs er efter endt anvendelse velegnede til genbrug — f.eks. kan brugte isoleringsbatts indgå i fremstillingen af nye. Hvis der ikke er relevante genanvendelsesmuligheder, kan det sendes til forbrænding eller biogasproduktion – formodentlig vil ålegræsset blot udgøre et mindre input her, så saltindhold mv. ikke er problematisk.

Hvis lovgivningen åbner for anvendelse af strandopskyl i foder til insektlarver med henblik på anvendelse husdyrfoder og fødevarer, så vil strandopskyllet via "insekt frass", dvs. foderrester og ekskrementer, kunne anvendes som gødning og som jordforbedringsprodukt f.eks. til potteplanter og i gartnerier.

Ålegræs til insektfoder – måske i fremtiden

Som en case i "Baltic Blue Biotech Alliance" har Bioøkonomisk Vækstcenter i Guldborgsund i samarbejde med Teknologisk Institut gennemført et forsøg med strandopskyl (primært ålegræs) som en mulig ingrediens i foder til insektlarver.

Resultaterne viser, at ålegræs fint kan indgå som en del af foderet til Black Soldier Fly larver. Udfordringen er, at ifølge fødevarerlovningen må larver til fødevarer og foder kun fodres med restbiomasse, som kommer direkte fra jordbrug eller fødevarerproduktion og allerede er godkendt som ingrediens i husdyrfoder.

Udfordringer

Ålegræs til industri - opsamling

En af udfordringerne ved opsamling af ålegræs fra standen er, at det oftest er blandet sammen med andet strandopskyl - både tang, plastaffald, sand og sten. En ressourcekrævende sortering er nødvendig for at opnå en ren ålegræsfraktion, og det gør det til en udfordring at få økonomi i en produktion. Der er dog kyster, hvor det stort set kun er ålegræs, der driver mod land. Her kan den rene vare samles op og lægges til tørre, presses i rundballer til videre forarbejdning.

Ålegræs skyller op de danske kyster og strande i store mængder. Det kan være til stor gene, og samtidig er det svært at komme af med. Der findes ingen gode løsninger på affaldshåndtering af ålegræs, da det både nedbrydes langsomt og brænder dårligt. Netop disse to egenskaber gør det særligt anvendeligt som byggemateriale. Vi ser derfor ålegræs som ressource, der kan give os et lokalt CO₂-negativt materiale - og så isolerer ovenikøbet rigtig godt.

Gunnar Agerskov Madsen, Zostera

På bioguldborgsund.dk finder du kilder, links og kontaktoplysninger

På vej :)